

Dato 19.12.2008

TILDELINGSBREV
TIL
FORBRUKERRÅDET 2009

Bodil Fisknes

Helge Agneberg

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Innledning.....	3
2. Mål- og resultatkrav	3
3. Tildeling av bevilgning	4
4. Fullmakter	4
5. Rapportering i årsrapporten.....	5
5.1 Regnskapsrapportering og årsrapport	5
5.1.1 Regnskapsføring for nettobudsjetterte virksomheter (post 50-virksomheter) .	6
5.2 Øvrig rapportering	7
5.2.1 Personalforvaltning og internkontroll	7
5.2.2 Integrering og inkludering av personer med innvandrerbakgrunn.....	8
5.2.3 Aktivitets- og redegjørelse/rapporteringsplikter	8
5.2.4 Krisehåndtering og informasjonsberedskap	8
5.2.5 Krav om risikostyring	9
5.2.6 Handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser	9
5.2.7 Nasjonale retningslinjer for å styrke informasjonssikkerheten 2007-2010	10
6. Øvrige administrative krav	10
Offentlige anskaffelser	10
7. Andre saker	10
Vedlegg 1 Fullmakter.....	11

1. Innledning

Barne- og likestillingsdepartementet redegjør i dette brevet for bevilgningene Forbrukerrådet kan disponere i 2009.

Delmål og resultatmål for Forbrukerrådet framgår av St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Barne- og likestillingsdepartementet. Budsjettproposisjonen inneholder mål og tildelingskriterier for budsjettposten, og gir rammer for bruk av bevilgningen for 2009.

I dette tildelingsbrevet utdyper og konkretiserer departementet tildelingskriteriene for Forbrukerrådet for 2009.

2. Mål- og resultatkrav

Forbrukerrådets formål i henhold til vedtektene er å arbeide for økt forbrukerinnflytelse i samfunnet, bidra til en forbrukervennlig utvikling og fremme tiltak som kan bedre forbrukernes stilling. Hovedoppgavene skal være å ivareta forbrukernes interesser ved blant annet å:

- drive påvirkning overfor myndigheter, organisasjoner og næringsdrivende,
- dyktiggjøre forbrukerne gjennom informasjon, råd og veiledning, og
- gi bistand til forbrukere

Forbrukerrådet skal bidra til å sette forbrukerspørsmål på dagsorden i samfunnsdebatten.

I forlengelsen av dette legger vi til grunn at Forbrukerrådet i 2009 vil prioritere aktiviteter som støtter opp om delmålene for virksomheten som framgår av St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Barne- og likestillingsdepartementet:

- Sterkt vern av forbrukerne
- Informerte og kompetente forbrukere

Under EU-Kommisjonens rammeprogram for forbrukerpolitikk deltar Norge i det såkalte European Consumer Centres Network (ECC-nettverket), som er et nettverk for forbrukerkontorer som yter forbrukere service ved spørsmål eller klager i forbindelse med grenseoverskridende kjøp av varer og tjenester. Vi legger til grunn at Forbrukerrådet i 2009 iht. avtale med BLD fortsatt vil ivareta funksjonen som vertsorgan for det norske kontoret (Forbruker Europa) i nettverket.

Utgiftene til kontorene i nettverket samfinansieres av Kommisjonen og det enkelte land. Det forutsettes at den norske delfinansieringen av Forbruker Europa for 2009, anslått til 190 000 Euro (tilsvarende ca. 1,75 mill. kroner etter dagens kurs), dekkes over Forbrukerrådets grunnbevilgning.

For å effektivisere og forbedre behandlingen av tvistesaker for Forbrukertvistutvalget, er det viktig at Forbrukerrådet viderefører arbeidet med å sikre god samhandling med Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget om saksforberedelsen. Vi legger til grunn at Forbrukerrådet følger opp sine oppgaver etter forbrukertvistloven på best mulig måte.

Barne- og likestillingsdepartementet legger også til grunn at Forbrukerrådet i 2009 viderefører deltakelsen i samarbeidet om forbrukersekretariatet i Standard Norge.

Når det gjelder arbeidet med finansportalen, viser vi til avtale av 5. november 2008.

3. Tildeling av bevilgning

I henhold til Stortingets vedtak av 15. desember 2008 er det vedtatt følgende bevilgning for 2009:

Kapittel 860 Forbrukerrådet:

(i 1 000 kroner)

Post	Betegnelse	Budsjett 2009
50	Basisbevilgning	94 137
Sum kap. 860		94 137

Barne- og likestillingsdepartementet stiller med dette ovennevnte bevilgning til disposisjon for Forbrukerrådet, jf. § 7 i Reglement for økonomistyring i staten. Bevilgningen vil bli overført til Forbrukerrådets bankkonto nr. 7694.05.10682 i fire rater. Første utbetaling i januar utgjør kr 23 534 250. Deretter foretas utbetalingene per 1. april, 1. juli og 1. oktober.

Forbrukerrådet må ta høyde for at bevilgningen skal dekke utgifter ved sentrale og lokale lønnsforhandlinger, samt utgifter som følge av sentralt justeringsoppgjør. Forbrukerrådet må derfor avsette midler til lokale forhandlinger, jf. pkt. 2.3.3.1 i Hovedtariffavtalen.

4. Fullmakter

I henhold til stortingsvedtak av 26. juni 2002, jf. Innst.S. nr. 255 (2001-2002), er Forbrukerrådet gitt følgende fullmakter:

- Unntak fra bruttoprinsippet i statlig virksomhet (unntak fra § 3 fjerde ledd i Bevilgningsreglementet). Forbrukerrådet disponerer selv sine inntekter.
- Adgang til å overføre resultatet av årets drift til påfølgende budsjettermin. Forbrukerrådet disponerer eventuelt positivt årsresultat og har selv ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.
- Adgang til selv å opprette og inndra de stillinger som Forbrukerrådet finner nødvendig for å løse sine oppgaver, og under hensyn til at antall tilsatte og organisering tilpasses de rammevilkår departementet fastsetter.

Forbrukerrådet er på gitte betingelser også gitt fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. vedlegg 1, pkt. A annet strekpunkt (vedleggets øvrige fullmakter gjelder ikke for Forbrukerrådet).

Vi viser også til Finansdepartementets rundskriv R-106 *Økonomiregelverkets rekkevidde overfor statlige virksomheter som har fått unntak fra bruttobudsjetteringsprinsippet* av 21. desember 2005.

5. Rapportering i årsrapporten

5.1 Regnskapsrapportering og årsrapport

Ved disponering av bevilgningen for 2009 må Forbrukerrådet ta hensyn til de hovedmål og prioriteringer som er gjengitt i St.prp. nr. 1 (2008-2009). Kravene om å oppnå bestemte resultater må imidlertid ikke medføre tvil om at bevilgningsrammen er overordnet. Forbrukerrådet har ansvar for at bevilgningen blir brukt formålstjenlig og i samsvar med Bevilgningsreglementet og forutsetningene i Stortingsvedtaket, herunder ansvar for å føre kontroll med at bevilgningen ikke overskrides. Barne- og likestillingsdepartementet forutsetter at særskilte forhold som reduserer muligheten til å holde fastsatt budsjett tas opp med departementet så snart som mulig, sammen med forslag til tiltak som gjør at rammen likevel kan holdes.

Departementet vil, i likhet med tidligere år, innhente opplysninger om regnskapsutviklingen i løpet av året. Vi ber om at det i 2009 utarbeides regnskapsrapporter til departementet med merknader til budsjettutviklingen per:

- 30. juni med rapporteringsfrist 15. august.
- 30. september med rapporteringsfrist 22. oktober.

Det skal rapporteres på en slik måte at både forbruk per dato og planlagt forbruk for resten av året framkommer på en detaljert, ryddig og oversiktlig måte. Om nødvendig må virksomheten på departementets forespørsel kunne gi rask dokumentasjon på regnskaps- og resultatutviklingen.

Årsrapport og regnskap skal sendes departementet både på papir og elektronisk innen 15. februar 2010.

Årsrapporten skal inneholde følgende punkter:

- Regnskapstall som er i samsvar med rapportering til det sentrale statsregnskapet.
- Forklaringer på eventuelle avvik i regnskapstallene i forhold til den gitte bevilgningen, jf. tildelingsbrevet.
- Rapportering av resultater i henhold til målene i St.prp. nr. 1 (2008-2009) og tildelingsbrevet.
- Rapportering om kravene til regnskapsføring iht. pkt. 5.1.1.

- Rapportering om personalforvaltning og internkontroll iht. pkt. 5.2.1.
- Rapportering om integrering og inkludering av personer med innvandrerbakgrunn iht. pkt. 5.2.2.
- Rapportering om den faktiske tilstanden for likestilling iht. pkt. 5.2.3
- Ev. rapportering om status, ev. hendelser og tiltak innenfor krisehåndtering og informasjonsberedskap iht. pkt. 5.2.4.
- Rapportering om de viktigste risikoområdene for virksomheten og hva som eventuelt blir gjort for å redusere risiko iht. pkt. 5.2.5.
- Rapportering om arbeidet med miljøpolitikk og miljøledelse iht. pkt. 5.2.6.
- Rapportering om informasjonssikkerhet iht. pkt. 5.2.7.

Det er viktig at årsakene til vesentlige avvik fra målene blir forklart på en utfyllende måte. Rapporteringen vil danne grunnlag for utarbeidelsen av resultatrapporten i St.prp. nr. 1 (2010-2011).

5.1.1 Regnskapsføring for nettobudsjetterte virksomheter (post 50- virksomheter)

Regnskapet skal føres iht. god regnskapsskikk og gjeldende lover og regler. BLD anbefaler at regnskapet føres etter regnskapsprinsippet. Dersom kontantprinsippet benyttes, skal dette begrunnes. Ulike regnskapsprinsipper skal ikke blandes.

Pågående prosjekt om utprøving av periodisert virksomhetsregnskap i staten, i regi av FIN/SSØ med ti statlige pilotvirksomheter, omfatter regnskapsføring og styringsinformasjon. Foreløpige standarder og veiledninger finnes på Finansdepartementets nettside under menypunktet "Økonomistyring". Øvrige statlige virksomheter kan benytte de statlige regnskapsstandardene på frivillig basis.

Presentasjon av regnskapet for departementet i årsrapporten skal være på et hensiktsmessig overordnet nivå. Regnskapet skal også vise driftsresultat fra grunnbevilgning og ekstern finansiert virksomhet hver for seg. Departementet viser blant annet til foreløpige standarder fra periodiseringsprosjektet.

Virksomheten skal vedlikeholde og videreutvikle sine interne rutinebeskrivelser og instruksjoner på økonomi-/regnskapsområdet slik at dokumentasjon av regnskapspraksis og regnskapsprinsippet blir god, jf. blant annet dokumentasjonskravet i Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.2.3.

SIFO, Forbrukerrådet og Likestillings- og diskrimineringsombudet er alle forvaltningsorgan med særskilte fullmakter. Virksomhetene har ulike formål og ulik driftsmetodikk, men anmodes likevel om samarbeid om rutinebeskrivelser og kontoplan for å sikre harmonisering, mest mulig lik regnskapspraksis og felles standarder og prinsipper for regnskapsføring, jf. den allerede etablerte arbeidsgruppen. Virksomhetene bør tilstrebe lik praksis for aktivering og eventuell avskrivning av eiendeler iht. god regnskapsskikk. Departementet viser til foreløpig veiledningsnotat

(SRS 17) i periodiseringsprosjektet for regnskapsføring av varige driftsmidler. Hensikten med et slikt samarbeid er "best-practice", læring og erfaringsdeling mellom etatene, samt bedre grunnlag for mer sammenlignbare data.

Rundskriv R-106 av 21. desember 2005 fra FIN gir i pkt. 7 og 9 enkelte krav til rapportering og bokføring. BLD vil avvente eventuelle ytterligere føringer om standarder og prinsipper for regnskapsføring fra FIN/SSØ til periodiseringsprosjektet er avsluttet.

Forbrukerrådet skal gi en kortfattet statusrapportering til departementet om disse kravene til regnskapsføring i forbindelse med årsrapporten. Budsjett og regnskap skal følge statsregnskapets budsjettår. Regnskapet skal revideres av Riksrevisjonen. Regnskap og årsrapport skal sendes departementet innen 15. februar 2010, jf. pkt. 5.1.

5.2 Øvrig rapportering

Nedenfor gjengis administrative føringer som fordrer rapportering til departementet. Frist for rapportering framgår under hvert enkelt avsnitt.

5.2.1 Personalforvaltning og internkontroll

Forbrukerrådet skal arbeide for å utvikle og sikre en inkluderende og stimulerende personalpolitikk. Personalpolitikken må sikre bred rekruttering og stimulere til kulturelt og kompetansemessig mangfold. Det er viktig at personalpolitikken, herunder kompetansetiltak, virker motiverende og hindrer utstøting av eldre arbeidstakere.

Regjeringens handlingsplan for økt tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne gjelder for perioden 2005-2009. Virksomheten skal integrere universell utforming som strategi i sin virksomhet på alle relevante politikkområder.

Det må tilstrebes en jevn kjønnsfordeling på alle nivåer i Forbrukerrådet. Det er et mål for statlig sektor at minst 40 prosent av lederne skal være av hvert kjønn.

Vi forutsetter at Forbrukerrådet har hensiktsmessige og målbare tiltak for å nå de tre hovedmålene (I. Redusere sykefraværet, II. Rekruttere personer med redusert funksjonsevne og III. Øke gjennomsnittlig pensjoneringsalder) i avtalen om inkluderende arbeidsliv (IA -avtalen), og sørger for å revidere tiltakene ved endringer i avtalen.

For øvrig viser vi til nye regler for sykefraværsoppfølging fra 1. mars 2007, og også til Hovedavtalens § 19, pkt. 3 om utarbeiding av en livsfaseorientert personalpolitikk som bl.a. ivaretar seniorperspektivet.

Forbrukerrådet bes redegjøre for sin personalforvaltning og internkontroll i årsrapporten for 2009 til departementet.

5.2.2 Integrering og inkludering av personer med innvandrerbakgrunn¹

Alle statlige virksomheter skal fra og med 2007 sette mål og utarbeide planer for å øke rekrutteringen av personer med innvandrerbakgrunn. Slike mål og planer kan inngå i virksomhets- og eller personalplaner. I årsrapporten for 2009 skal det på denne bakgrunn rapporteres om:

- Virksomhetens egne mål for rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn,
- Antall og andel ansatte med innvandrerbakgrunn per 1. januar 2009 og 1. januar 2010.

5.2.3 Aktivitets- og redegjørelse/rapporteringsplikter

Likestillingsloven, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven og diskrimineringsloven pålegger offentlige myndigheter å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering, både som arbeidsgiver og utfører av de oppgaver eller tjenester som myndigheten har ansvar for i medhold av lov, instruks eller av eget tiltak. Plikten, og ansvaret, omfatter også all sosial og teknisk infrastruktur som nyttes i utførelsen. Likestilling og fravær av diskriminering skal integreres i all offentlig virksomhet. Regelverk og forvaltningsvedtak skal være i samsvar med formålene i likestillingsloven og i diskrimineringslovene. Alle offentlige myndigheter skal klargjøre egne utfordringer mht. likestilling og diskriminering ut fra kjønn, nedsatt funksjonsevne eller etnisk bakgrunn. De samme myndigheter har tilsvarende ansvar for å sikre seg nødvendig kompetanse som anses nødvendig for å nå målene om likestilling og fravær av diskriminering.

Departementet vil i eget brev utdype innholdet i aktivitets- og rapporteringspliktene, samt angi minstekrav til rapportering.

5.2.4 Krisehåndtering og informasjonsberedskap

Forbrukerrådet må sørge for at krisehåndterings- og informasjonsberedskapsplan(er) for sannsynlige hendelser finnes og blir ajourført ved behov. Forbrukerrådet må til enhver tid ha ajourført oversikt over kontaktpersoner som er tilgjengelige for departementet i en eventuell krisesituasjon, samt ha oversikt over hvilke institusjoner og personer som forøvrig skal kontaktes (varslingsliste). Forbrukerrådet må vurdere behov for tiltak for å bedre krisehåndterings- og informasjonsberedskapskompetansen, for eksempel ved skrivebordsøvelser for ledelsen/nøkkelpersoner og opplæringstiltak.

Vi ber om at Forbrukerrådet i forbindelse med årsrapporten for 2009 vurderer behovet for kortfattet rapportering til departementet om status, eventuelle hendelser og tiltak innenfor området krisehåndtering og informasjonsberedskap.

---

¹ Personer med innvandrerbakgrunn defineres som personer:

- født i utlandet, med to utenlandskfødte foreldre, som har innvandret til Norge
- som er født i Norge med to foreldre som er født i utlandet.

5.2.5 Krav om risikostyring

I henhold til økonomiregelverket skal alle virksomheter sikre tilstrekkelig styringsinformasjon og forsvarlig beslutningsunderlag tilpasset virksomhetens egenart og risiko og vesentlighet, jf. Reglement for økonomistyring i staten §§ 4, 14 og 15 og Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 2.2., 2.4 og 4.4.

God dokumentasjon vil normalt også være et viktig bidrag i en kontinuerlig forbedring av risikostyringen og dermed av mål- og resultatstyringen som helhet.

Senter for statlig økonomistyring (SSØ) har utarbeidet et metodedokument for risikostyring i statlige virksomheter. Dokumentet underbygger den vekt staten legger på at statlige institusjoner gjennomfører risikostyring som en del av mål- og virksomhetsstyringen. I tillegg arrangerer også SSØ jevnlig kurs i risikostyring. Ovennevnte dokument og kursinformasjon er tilgjengelig på SSØs hjemmeside: www.sfsø.no.

Barne- og likestillingsdepartementet ber Forbrukerrådet følge opp risikovurderingen som ble gjennomført i 2008, og vurdere om denne fungerer over tid. Forbrukerrådet bør fastsette og konkretisere hvordan det skal skaffe seg tilstrekkelig oversikt over hvordan risikostyringen praktiseres i hele organisasjonen. Dette oppnås gjennom løpende oppfølgingsaktiviteter, evalueringer eller en kombinasjon av de to. En god oppfølging av risikoer vil gi god styringsinformasjon og muligheten til å iverksette nødvendige tiltak på et tidlig tidspunkt.

Forbrukerrådet skal rapportere til departementet om de viktigste risikoområdene for sin virksomhet og hva som eventuelt blir gjort for å redusere risikoen. Dokumentasjon knyttet til risikovurdering kan bli etterspurt i styringsdialogmøter eller som del av den øvrige rapporteringen til departementet.

5.2.6 Handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser

Regjeringen la sommeren 2007 fram en handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser. Planen inneholder en egen miljøpolitikk for statlige innkjøp hvor det stilles konkrete krav til innkjøp av prioriterte produktgrupper, jf. Handlingsplan 2007- 2010 *Miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser* T-1467. Den enkelte statlige virksomhet må sørge for å følge opp miljøpolitikken, og den skal inngå i det interne styringssystemet til den enkelte virksomhet.

Videreføring av miljøledelse (Grønn stat) i statlige virksomheter er en del av handlingsplanen. Det skal foretas en årlig revisjon av miljøledelsesarbeidet hvor det legges til rette for kontinuerlige forbedringer. På www.gronnstat.no er det samlet veiledninger, verktøy og relevante eksempler i forbindelse med innføring av miljøledelse. Virksomheter med betydelige miljøutfordringer oppfordres til å innføre tredjepartssertifiserte miljøledelsessystemer.

Forbrukerrådets årsrapport for 2009 til BLD skal inneholde følgende:

- Hvordan handlingsplanen er fulgt opp i virksomheten.
- En kort rapport om arbeidet med miljøledelse i virksomheten.

5.2.7 Nasjonale retningslinjer for å styrke informasjonssikkerheten 2007-2010

Fornyings- og administrasjonsdepartementet har utarbeidet retningslinjer for å styrke informasjonssikkerheten i samfunnet. Det enkelte departement har ansvar for å følge opp retningslinjenes innsatsområder innenfor sitt ansvarsområde. Aktuelle tiltak på innsatsområdene utarbeides i samarbeid med Forbrukerrådet. Dette vil bli fulgt opp i eget brev.

Forbrukerrådets årsrapport skal inneholde en overordnet rapport på status på informasjonssikkerhetsarbeidet innen virksomheten.

6. Øvrige administrative krav

Offentlige anskaffelser

Alle anskaffelser skal skje i tråd med de grunnleggende prinsippene om konkurranse, likebehandling og etterprøvnbarhet. Det er fra 1. januar 2007 innført krav om forenklet protokollføring for innkjøp med en verdi fra kr. 100 000 og opp til den nasjonale terskelverdien på kr. 500 000 (eks. mva.). I tillegg er det krav om innlevering av skatteattest fra alle leverandører ved kontrakter over kr. 100 000. I tillegg må den som får kontrakten levere egenerklæring om HMS ved kjøp over kr. 100 000.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) har laget en omfattende veileder hvor den primære målgruppen er innkjøpere i offentlig sektor. For å lette forståelsen av jussen er det laget eksempler på hva som er tillatt og hva som ikke er tillatt. Veilederen er lagt ut under "Offentlige anskaffelser" på FADs hjemmesider: www.fad.dep.no

7. Andre saker

Departementet vil i løpet av 2009 avholde styringsdialogmøter med Forbrukerrådet. Vi vil i egne ekspedisjoner komme tilbake med nærmere informasjon om tidspunkt og program for disse. Neste dialogmøte er fastsatt til tirsdag 21. april 2009 kl. 1300, jf. referat fra dialogmøte 7. oktober 2008.

Barne- og likestillingsdepartementet ønsker lykke til med arbeidet, og ser fram til et godt samarbeid i 2009.

Vedlegg 1 Fullmakter

De overordnede prinsippene for virksomhetsstyring framgår av *Overordnede retningslinjer for styringsdialog med tilknyttede virksomheter*, fastsatt 4. oktober 2005. Departementet fastsatte 10. januar 2005 revidert *Hovedinstruks om økonomistyringen i Forbrukerrådet*.

A. Budsjettfullmakter som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (post 01) jf. Bevilgningsreglementet § 3.

Virksomheten gis fullmakt til å forvalte denne bestemmelsen i tråd med dagens regler.

- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Hovedregelen i Bevilgningsreglementet § 6 første ledd, første setning, er at staten bare kan pådras forpliktelser som først skal dekkes etter utløpet av budsjettåret når Stortinget har gitt særlig samtykke til dette. Etter samme paragraf, annet ledd, kan Kongen likevel, på visse vilkår, gi bestemmelser om adgang til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Med hjemmel i kongelig resolusjon av 2. desember 2005 gis departementene fullmakt til å samtykke i at det inngås leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår:

1. Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde den ordinære driften av virksomheten.
2. Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
3. For alle avtaler utover ett år, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen.

Det vises for øvrig til Bevilgningsreglementet § 10 første ledd der det blant annet kreves at utgiftsbevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive, samt til et liknende krav i Reglement for økonomistyring i staten § 4. Disse bestemmelsene innebærer på foreliggende område både et krav til å vurdere mulige alternativer til leie og kjøp av tjenester, og til utformingen av vilkårene i eventuelle avtaler om leie og kjøp av tjenester.

Forbrukerrådet gis på ovennevnte betingelser fullmakt for 2009 til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.

- Generelle refusjonsordninger

Det er godkjent fire generelle refusjonsordninger der merinntekt gir grunnlag for overskridelse uten særskilt samtykke fra departementet. Ordningene omfatter følgende standard inntektsposter:

Post 15 Refusjon av arbeidsmarkedstiltak

Post 16 Refusjon av foreldrepenger

Post 17 Refusjon av lærlinger

Post 18 Refusjon av sykepenges

B. Administrative fullmakter

- Oppretting, inndragning og omgjøring av stillinger.

Departementet har delegert videre til virksomhetene fullmakt til å opprette eller inndra stillinger. Virksomheten må derfor primært ta dette opp i forbindelse med budsjettprosessen.

Det er en forutsetning at det finnes budsjettmessig dekning for eventuelle merutgifter ved slike stillingsendringer. Endringen må således skje innenfor gitte budsjetttrammer og ikke føre til press for økte bevilgninger i senere budsjetterminer. Oppgave over slike endringer sendes departementet en gang i året – per 31. desember.

Omgjøring av besatte stillinger skal forhandles i henhold til Hovedtariffavtalen. I likhet med endring av ledige stillinger forutsetter også omgjøring av besatte stillinger budsjettmessig dekning. Med unntak for Forbrukerrådet, SIFO og Forbrukerombudet, er departementet forhandlingssted.

Med utgangspunkt i den bemanning som er rapportert i budsjettproposisjonen for 2009 er departementet av den oppfatning at bemanningen i grove trekk kan opprettholdes i samme omfang som tidligere innenfor den vedtatte bevilgning.